

29/04/2010

,

ראיון עם יוחאי מקבילי

קרטיס ביקור
יוחאי מקבילי, פיתוח ומחקר תכנה, עבד במגוון
תפקידים וראש צוות מחקר בחברות אינטל ויב"מ,
וכעת בחברה הרפואית ג'ונסון אנד ג'ונסון, ביונס
ישראל.
בעל תואר ראשון בהנדסת חשמל ותואר שני
במדעי המחשב בטכניון.
זוכה הפרס השנתי לתרבות יהודית לשנת תש"ע.

שאלה:
הייטק הוא המקצוע הנוצץ ביותר היום. מהו הייטק,
ומה ההבדל בינו לבין טכנולוגיה סתם?

תשובה:
הייטק הוא תעשייה בטכנולוגיה מתקדמת, בעיקר
בתחום המחשוב, אבל גם ברפואה, המשתמשת
בידע מעמיק, מורכב ומקיף, במגוון תחומים:
מתמטיקה ופיזיקה, ביולוגיה ורפואה, חשמל
ואלקטרוניקה ועוד. ואין צריך לומר, שתעשייה זו
משפיעה על חיי כולנו, על הדרך שאנו פועלים
וחושבים.

שאלה:
מה מאפיין את מקצוע ההייטק?

תשובה:
המאפיין הראשון של מקצוע זה הוא, לפי תחושתו,
הסקרנות, כלומר הגירוי העצום, להבין את הדרך
שהעולם פועל בה, ולמעשה כדי להבין את הדרך
הקדוש שהברוך פועל בעולמו. נתבונן למשל בדרך
פעולתו של הטלפון הנייד. האוויר שסביבנו מלא
שדרים, וצריך רק לפענח אותם. ככלל, הסובב
אותנו מפליא ומרתק, וככל שאתה יודע יותר אתה
מרותק יותר. במאפיין הזה ניתן לכלול גם את קצב
ההתקדמות האדיר של הידע והאווירה של
החדשנות. הרבה יכולים להעלות רעיונות לשכלול
המוצרים. המאפיין השני הוא השיטתיות
שבמקצוע, היכולת ההנדסית והמדע המדויק. הידע
מוצק עד מאוד ואף מעשי. אין מדובר בפסיכולוגיה
או בתקשורת שיש בהן הרבה עמימות. כאן
הדברים מדויקים מאד ובו זמנית מרחיקי לכת.
המאפיין השלישי הוא שההייטק הזה נחשב
למקצוע נוצץ, ורבים אינם מעלים על דעתם
שהעיסוק בהנדסה כרוך בעבודה שחורה המורכבת
מפרטים רבים ופרטי פרטים. למעשה, יש בהייטק
מידה רבה של הקרבה, ובמובן מסוים גם עבודת
מודרנית.

המאפיין העיקרי של ההייטק במדינת ישראל הוא: המקצוע הזה הוא חוד החנית של העצמה הטכנולוגית הישראלית, מפני שיש לו יישומים במגוון תחומים: בצבא, ברפואה, בתקשורת, בחומרים ובתשתיות. ההייטק מסייע לייצור מוצרים המשפרים את חיי העם. איש ההייטק עושה דברים המשפרים את חיי הכלל, כגון "התעשייה הצבאית" ו"אלביט", שתרומתן לביטחון המדינה לא יסולא בפז, או תרומתה של "טבע" ו"גונסון" ו"גונסון" ו"גונסון", שאני עובד בה, לקידום הרפואה בעולם. והעיקר, יש בעיסוק בתחומים הללו מרכיב של שליחות ושל מחויבות. המקום שתופסת מדינת ישראל בפיתוח התחומים הללו הם השליחות שלנו, משום שהם מסייעים להפצת קרן ישראל בין העמים.

שאלה:

איך יבוא לידי ביטוי האדם האמוני בהייטק?

תשובה:

ראשית, צריך להבין את הבעיה בעיסוק בהייטק. קל עד מאוד להישאב לתוך חומרנות, מפני שההייטק מפנק. אפשר להישאב לתוך האובססיה של עבודה בשעות לא רגילות, של נסיעות תכופות קצרות לחוץ לארץ, של התעסקות שעות אין ספור בלימוד חומר מקצועי מרתק, להתאהב במודלים המופשטים של שיטות עבודה, שיש להן תוצאות מדידות מעשיות ושימושיות עד מאוד, והסקרנות גדולה וסוחפת את מי שאוהב ללמוד.

צריך להבין גם את המגבלה של היותנו שם. זה יהיה גם בלעדינו. העיסוק בחומר ובטכנולוגיה הוא עיסוק אנושי מעצם טבענו. במבט האמוני, זה כמו הטבת התנאים המקושרת לימות המשיח. וכל זה למה? כדי לדעת את השם, כדי לחשוף את החוויה הא-לוהית. המדע והמציאות אינם מכריחים את האדם לעסוק באלה. גם אסטרונום העוסק בחקר גרמי השמים יכול שלא לחוש בעצמתה של הבריאה ולעסוק רק במספרים היבשים. לכן, מדובר בבחירה של האדם. לדעתנו, החכמה הזאת אינה לימודי חול אלא לימודי קודש ממש לצד התורה, שהיא קודש קודשים. לדעת הרמב"ם, חכמת המדע הכרחית להבנת הנהגת השם בעולמו.

הקצב הגדול של הידע מביא את האדם להכיר בעובדה שהגישה חשובה לא פחות מן הידע עצמו. התודעה, כלומר ההכרה, גדולה מן ההבנה. מה שהאדם יודע היום, יהפוך בעוד חמש שנים מיושן. במצב זה, דווקא האמונה, נפש האדם, היא החלק היציב יותר.

אפשר ללמוד הרבה מן הדבקות של בני האדם בעבודתם ("הם רצים..."), ולתעל אותה למקומות טובים. ככלות הכל, חשיבותם של חיים ערכיים ושלמים עומדת כנגד עבודה מתישה כל כך.

שאלה:

אומרים שההייטק משעבד את האדם בעצמה רבה בעיקר בגלל התגמול הכספי הכרוך בו. ונשאלת השאלה: איך שומרים על היסוד הקדוש בחיים ועל חיי המשפחה?

העולם האמוני בנוי משרשרת מחויבויות, כגון: התודה לקדוש ברוך הוא וקביעת עתים לתורה ולתפילות ועוד. אני חושב שכשיש לאדם עוגנים אחרים, הדבר מקל על קיום חיים ערכיים, כגון חיי קהילה. אני, למשל, חי בקהילה שרובה בוגרי הטכניון, יחד עם הרב זיני, רב הטכניון, והדבר מסייע בידנו לשמור על יסוד הקודש בחיינו, למשל בפעילות למען הקהילה והקמת חדר מחשבים במקום עבודתנו המסייע בידנו להדריך בהתנדבות

אך נדמה לי שהעוגן החשוב ביותר בחיינו הוא המשפחה. אנו מכירים בחשיבות חינוך בנינו בעצמנו על אף הזמן המועט הפנוי שלנו, במקום לסמוך על אחרים, כגון מערכת החינוך. אני חושב שחיים במקביל, עשייה ועבודה ותורה וחיים ערכיים, חשובים עד מאוד.

שאלה:

נוסף על היותך איש הייטק בכיר, אתה עומד בראש "מפעל משנה תורה לרמב"ם", שמטרתו הוצאת כתבי יד מדויקים של הרמב"ם. איך אתה משלב את שני הדברים?

תשובה:

כשאדם מתעסק עם כלי בעל עצמה גדולה, כגון תכנה, וכשהוא רואה מה אפשר לעשות בו לרווחת הבריות, הוא אינו יכול שלא לחשוב איך אפשר להביא את ההייטק לקצר תהליכי יצירה של מפעל חיים.

היכולת התקשורתית המפותחת בימינו מאפשרת עבודת צוות של אנשים שאינם יושבים בקרבת מקום, אך מצליחים ליצור דבר מה גדול ביחד. ההתלהבות המלווה את "מפעל משנה תורה לרמב"ם" והחזון שבו, שכל אדם יוכל להכיר את יסודות התורה בזמן קצר מאוד, משכה לא מעט מתנדבים מתחומים רבים: מן הישיבות (תורת החיים, מכון המקדש); מן האקדמיה (ד"ר יחיאל קארה מן האקדמיה ללשון העברית); ומגופים אחרים (כגון "מכון משפטי ארץ"). בהירות הלשון והניסוח בחיבור זה בוערת בעצמותינו, והיא שהביאה אותנו לשאוף שהכול בתפיסה זו. ככלות הכול, הרמב"ם עצמו שילב חיי מעשה ועבודה קשה יחד עם יצירה תורנית מקפת ומסועפת.